

ปัญหาและอุปสรรคการบริหารงานพัสดุของกองทัพบก : ศึกษาเฉพาะกรณี
การซื้อและจ้างโดยวิธีประกวดราคา

นางสาว จุฑาทิพย์ ลิ้มอ้อม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาการปกครอง

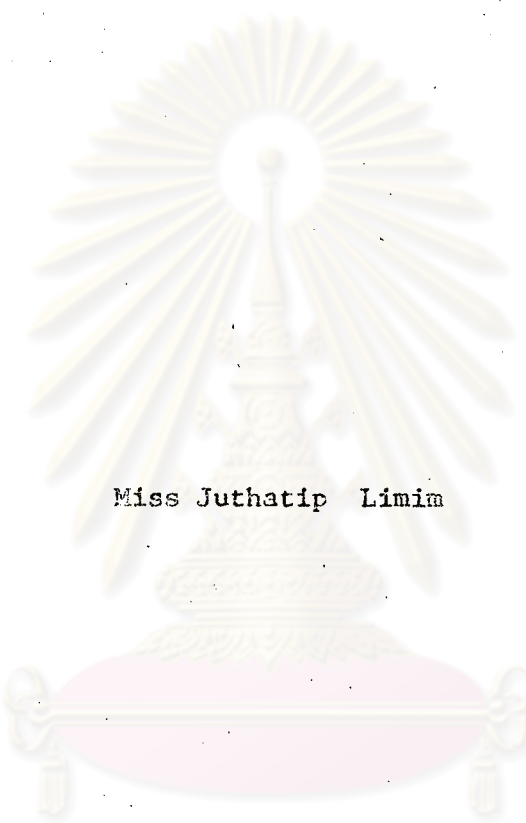
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๖๒

PROBLEMS OF AND OBSTACLES TO ROYAL THAI ARMY'S SUPPLIES

MANAGEMENT : A CASE STUDY OF PROCUREMENT

BY FORMAL ADVERTISING

Miss Juthatip Limim

ศูนย์วิจัยทรัพยากร

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Political Sciences

Department of Government

Graduate School

Chulalongkorn University

1979

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาและอุปสรรคการบริหารงานพัสดุของกองทัพบก : ศึกษาเฉพาะกรณี
การซื้อและจ้างโดยวิธีประกวดราคา
โดย นางสาว จุฑาทิพย์ ลิ้มอ้อม
ภาควิชา การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ รุ่งฤดี ตยามานนท์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

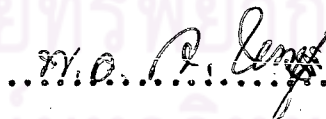
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ สุนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

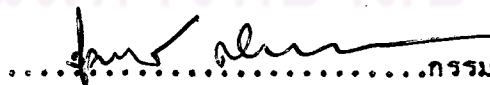
.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ)

.....กรรมการ

(พันเอก(พิเศษ) ม.ร.ว.จุมพล ชยางกูร)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ รุ่งฤดี ตยามานนท์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาและอุปสรรคการบริหารงานพัสดุของกองทัพบก : ศึกษาเฉพาะกรณี
การซื้อและจ้างโดยวิธีประกวดราคา
ชื่อนิสิต นางสาว จุฑาทิพย์ ลัมฉิม
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ รุ่งฤดี ศยามานนท์
ภาควิชา การปกครอง
ปีการศึกษา ๒๕๒๒

บทคัดย่อ

เป็นที่ทราบแล้วว่าบทบาทและความสำคัญของการบริหารงานนั้นมีความคู่มาับอารยธรรม และการดำรงชีพของมนุษย์และการบริหารงานก็คือ การดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยอาศัยปัจจัยทั้งหลาย เช่น คน เงิน วัสดุสิ่งของ เป็นอุปกรณ์สำคัญในการปฏิบัติงาน ไม่ว่าจะ การบริหารงานนั้นจะเป็นการบริหารราชการ หรือธุรกิจ การบริหารงานจะพิจารณากันแต่เพียงว่า ใ้ทำงานเสร็จสิ้นไปแต่เพียงอย่างใ้ียวหาใ้ได้ไม่ เพราะใ้ในยุคปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางวิทยา- การ การขยายตัวของจำนวนพลเมืองและองค์การต่าง ๆ ทำให้ความต้องการทรัพยากร วัสดุใ้ติบ ต่าง ๆ มากขึ้นเป็นเงาตามตัว เพราะฉะนั้น การบริหารจึงต้องคำนึงถึงหลักการประหยัด ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ความเป็นธรรม ความซื่อสัตย์ ความรู้สึกรับผิดชอบใ้หน้าใ้ ฯลฯ

ปัจจุบันนี้ ส่วนราชการต่าง ๆ ในประเทศไทยใ้ความสำคัญต่อปัจจัยใ้การบริหารใ้าน บุคคล เทคนิคการจัดการและเงินมาก สังเกตจากใ้รับใ้าร การใ้เพิ่มใ้เติมหลักสูตรการสอนใ้ มหาวิทยาลัย รวมทั้งสถาบันใ้สำคัญของทางราชการใ้หน้าใ้ที่โดยใ้เฉพาะใ้านบุคคลและการเงิน คือ สำนักงานคณะกรรมการใ้าราชการพลเรือน (ก.พ.) และกระทรวงการคลัง ส่วนความสนใจใ้าน การบริหารงานพัสดุยังใ้้าหลังอยู่มาก ทั้งใ้การบริหารงานพัสดุเป็นปัจจัยสำคัญใ้การบริหารงาน พัสดุสิ่งของจะช่วยให้การบริหารงานใ้ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพราะการบริหารงานพัสดุเป็นการนำ เอา เทคนิคใ้การจัดการหรือการบริการมาใ้ใ้เพื่อใ้ให้เกิดการประหยัดเงิน

สำหรับประเทศไทยมีสถาบันทหารคือ กองทัพบกใ้เพียงสถาบันใ้เดียวใ้ใ้ความสนใจและ เพิ่มพูนวิทยาการความก้าวหน้าใ้กับการบริหารงานพัสดุ ซึ่งใ้ในริชาการทหารใ้เรียกว่า การส่ง

กำลังบำรุง แต่การส่งกำลังบำรุงทางทหารมีขอบเขตกว้างขวางกว่ามากนัก เพราะนอกจากจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดความต้องการ การจัดหาพัสดุ สิ่งอุปกรณ์ เพื่อแจกจ่ายให้กับหน่วยที่มีความต้องการ โดยคำนึงถึงหลักการจัดหาพัสดุสิ่งอุปกรณ์ให้ตรงกับความต้องการในจำนวน ปริมาณและคุณภาพที่ถูกต้องในระยะเวลาที่เหมาะสม ณ สถานที่ที่ต้องการแล้ว การส่งกำลังบำรุง ยังหมายรวมถึง การขนส่ง การบริการ การพยาบาลและสงเคราะห์ อันเป็นเรื่องเกี่ยวกับคนหรือ กำลังพลในทางทหารด้วย แต่ก็ถือกันว่า การบริหารงานพัสดุคือการส่งกำลังบำรุงได้เช่นกัน ดังนั้น จะเห็นว่าเรื่องการบริหารงานพัสดุ หรือการส่งกำลังบำรุง เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการใช้จ่ายเงินงบประมาณแผ่นดิน อันเป็นภาษีของประชาชนมากที่สุด การใช้จ่ายอาจลดลงหรือมีความประหยัดมากขึ้นได้ ถ้าหากมีการบริหารงานพัสดุหรือการส่งกำลังบำรุงที่มีประสิทธิภาพ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มุ่งศึกษาวิจัยถึง กระบวนการจัดหาอันหมายถึง การปฏิบัติการต่าง ๆ ให้ได้มาซึ่งสิ่งของและการบริการในเวลา สถานที่และปริมาณที่ถูกต้อง การจัดหาเป็นขั้นตอนหนึ่ง ที่สำคัญในวงจรการบริหารงานพัสดุหรือการส่งกำลังบำรุง การจัดหาวิธีการต่าง ๆ มากมายหลายวิธี แต่ผู้เขียนมุ่งศึกษาวิจัย เฉพาะการจัดซื้อและจ้างด้วยวิธีการประกวดราคาด้วยเหตุผลที่ว่า การประกวดราคาเป็นวิธีการจัดซื้อและจ้างที่ต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมาก เป็นวิธีที่เปิดโอกาสให้มีการแข่งขันกันอย่างกว้างขวางในการเสนอราคา เพื่อให้ทางราชการได้สิ่งของอุปกรณ์ต่างในราคาต่ำได้มาตรฐานและคุณภาพดีตรงตามความต้องการของผู้ใช้ ก่อให้เกิดการประหยัดงบประมาณแผ่นดินให้ใช้จ่ายไปในทางที่ถูกต้อง ไม่ฟุ่มเฟือย มีการควบคุมตรวจสอบได้ง่าย และประการสำคัญที่สุด ก็เป็นวิธีการที่มุ่งคำนึงถึงหลักความยุติธรรมอย่างที่สุด

ผู้เขียน เลือกศึกษาวิจัยกระบวนการจัดหาด้วยวิธีการประกวดราคาในสถาบันทหาร คือ กองทัพบก เพราะสถาบันนี้เป็นหน่วยราชการเดียวในประเทศไทยที่มีความเจริญก้าวหน้าทางด้าน การบริหารงานพัสดุ หรือการส่งกำลังบำรุงอย่างสูง ได้มีการดำเนินการเกี่ยวกับการซื้อหรือจ้างด้วยวิธีการประกวดราคามาช้านาน มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว เช่น มีหน่วยเฉพาะในการจัดหาเองเพื่อความคล่องตัวและควมมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โดยลักษณะโครงสร้างของการจัดหาด้วยวิธีการประกวดราคาของกองทัพบก ถือว่า มีความรัดกุมมากกว่าของหน่วยราชการอื่นใดและยังถือว่าการบริหารงานพัสดุในหน่วยราชการอื่น ๆ ได้รับแบบอย่างมาจากการส่งกำลังบำรุงทางทหาร

จากการศึกษาวิจัยข้อมูลทางด้านเอกสาร หลักฐานอื่น ๆ จากแหล่งที่เชื่อถือได้ รวมทั้ง การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญ ทั้งทางทฤษฎีและการปฏิบัติใน ลักษณะที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการพบปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้การดำเนินงานวิธีประกวด ราคาซื้อและจ้างของกองทัพบกขาดประสิทธิภาพ ขาดการประหยัคก่อให้เกิดความไม่ยุติธรรม เกิด ความไม่ซื่อสัตย์สุจริตหรือขาดความรับผิดชอบในหน้าที่ โดยไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ได้เท่าที่ควร. เนื่องด้วยปัจจัยสำคัญ ๆ ๓ ประการคือ

๑. ปัจจัยเกี่ยวกับระบบการจัดหาของกองทัพบก เช่น ระยะเวลาล่วงหน้าในการดำเนินการ แบบธรรมเนียมที่ใช้ในการจัดหาด้วยวิธีการประกวดราคา การจัดหน่วยงบประมาณ เป็นต้น
๒. ปัจจัยเกี่ยวกับบุคคล เช่น ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา เจ้าหน้าที่จัดซื้อและจ้าง พ่อค้า ฯลฯ เป็นต้น
๓. ปัจจัยเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ เช่น สภาวะตลาด บุคคลอื่นที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการประกวดราคาซื้อและจ้าง

เนื่องจากผลการวิจัยค้นคว้าดังกล่าว ทำให้ผู้เขียนพยายามศึกษาค้นคว้าหลักการทางด้าน วิชาการจากตำราต่าง ๆ ที่มีผู้ทรงคุณวุฒิ มีความชำนาญในเรื่องการจัดหาได้เขียนไว้ รวมทั้งการ สัมภาษณ์แนวทางต่าง ๆ จากเจ้าหน้าที่ผู้มีความรอบรู้ทางวิชาการและมีความชำนาญจากประสบการณ์ มาประกอบแนวความคิดของผู้เขียนเอง เพื่อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุง แก้ไข การประกวด ราคาซื้อและจ้างของกองทัพบก ให้มีประสิทธิภาพและประหยัคเพื่อบรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ อย่างดี นั่นคือ เสนอแนวความคิดการจัดตั้งหน่วยการจัดหาของกองทัพบกขึ้นเป็นหน่วยจัดหาแบบรวม การในระดับกองทัพบกแบบใหม่ การจัดหาแบบรวมการในระดับกองทัพบกเพียงหน่วยเดียวจะสามารถ แก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นอันเนื่องจากระบบการจัดหา เช่น แบบธรรมเนียมการจัดหาด้วยวิธี การประกวดราคา การจัดหน่วยงบประมาณ คุณลักษณะเฉพาะ ฯลฯ ตามที่ผู้เขียนได้เสนอขอสนับสนุนไว้

นอกจากนี้ ผู้เขียนได้เสนอแนวความคิดเพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาจุดอ่อนหรือข้อบกพร่องที่เกิด จากตัวบุคคล อันได้แก่ ผู้บังคับบัญชา เจ้าหน้าที่จัดซื้อและจ้าง ผู้ใต้บังคับบัญชา พ่อค้า รวมทั้งเจ้า- หน้าที่อื่น ๆ โดยพิจารณาในประเด็นสำคัญ ๆ เช่น การป้องกันการทุจริต การบริหารงานบุคคล ภาวะการเป็นผู้นำ หลักการจัดงาน การฝึกอบรม ฯลฯ

ส่วนปัญหาด้านสภาวะแวดล้อม อันได้แก่ สภาวะตลาดและบุคคลอื่นที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องใน
การจัดการ เป็นส่วนที่รัฐบาลผู้บริหารประเทศจะต้องใช้มาตรการต่าง ๆ ในการป้องกันการทุจริต
คอร์รัปชันและมีมาตรการการควบคุมราคาสินค้าอย่างมีประสิทธิภาพพอสมควร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Problems and Obstacles of Royal Thai Army'S Supply
Management : A case Study of Procurement by Formal
Advertising.
Name Miss. Juthatip Limim
Thesis Advisor Associate Professor Roongrit Syamanand.
Department Government
Academic Year 1979

ABSTRACT

The role and importance of management has for so long been recognized along with human civilization and the art of survival. By management is meant the execution towards accomplishment of any particular plans or targets by means of various factors with men, money and materials being usually most significant, no matter if it is the management of government organizations or private business. However, with the presence of today's modern technology and remarkable increase in population as well as different organizations which consequently results in greater demand resources and raw materials of all types, good management requires more than a mere accomplishment of plans or target. It is also necessary to take into consideration the aims towards better economy, efficiency, results, justice, honesty and responsibility of work.

Nowadays, a great many government organizations in Thailand put more emphasis on factors concerning personnel management, management technique and finance. This can be clearly seen from greater availability

of relevant texts and references, increase in academic courses in universities as well as concerning government organizations e.g. Office of the Civil Service Commission and the Ministry of Finance. However, local interest in Commodities Management has yet to be raised in spite of the fact that it is one of the most essential parts leading to better efficiency in management. This is because it concerns the application of suitable techniques in utilizing commodities or supplies which will consequently result in better cost control.

As of now the Royal Thai Army is still the sole institute in Thailand which lays its interest in and tries all efforts to improve its efficiency on Commodities Management which in military term is known as "Logistic". However, Logistic means something of a greater extent since apart from concerning decision-making and procurement of supplies of proper quantities, quality, timing for suitable places, it also embraces transportation, evacuation and hospitalization of military personnel. Efficient management in logistic will obviously result in decrease in all kinds of expenses, hence a more economical way of exploiting the budget.

This study emphasizes on the process of procurement or, in other words, the actions leading to procuring of supplies and services with proper timing and quantities for suitable places. Procurement is considered as one of the most important step in Commodities Management or Logistic. There are several acceptable methods for procurement. However, the author select to put sole emphasis on the so called "Procurement by Formal Advertising (Bidding)" This is due to the fact

that it is the method of procurement which generally leads to a broad competition among numerous interesting bidders. This subsequently results in securing of cost as well as making it easily to control and inspect these supplies. Furthermore, this is currently the most impartial method in practice.

The author chose to carry out the research and study for the process of Procurement by Formal Advertising of the Royal Thai Army since it is currently the sole institute in the country which possesses a very high standard of Commodities Management or Logistic. It is widely accepted that the process and technique for Logistic utilized by the Royal Thai Army is for superior to that of other government organizations. As a matter of fact, a great number of them use the technique of Logistic as the principle for their Commodities Management.

As a result of the study of numerous data, documents and the likes from reliable sources as well as both formal and informal interviews with concerned experienced authorities, several problems and obstructions causing inefficiency, extravagance, impartiality, corruption and malfeasance to the process of Logistic of the Royal Thai Army have been found. They are as listed below.

1. Factors concerning the system of procurement, e.g., time available for the preparative stage, forms used for formal tender, arrangement of the budget sections etc.
2. Factors concerning personnel, e.g., supervisors, subordinates, procurement officials, merchants etc.
3. Other relevant factors, e.g., state of marketing personnels not concerning with procurement and or bidding.

According to the result of this research, the author intends to study the technical theory from different references, and from experts who had written about this procurement. And to interview many points of view from the official experts with skill from experience in addition to the one of the author, in order to suggest the tendency to developed and correct the Procurement by Formal Advertising of the army for further advantages to succeed the target. That is to suggest the best idea for establishment of a new procurement process by means of Contralized procurement for the army. This process can solve the problems which happened from the old system such as : the procurement by formal advertising, the procurement by budget sections; any specifications; etc. which the author have already mentioned.

Besides, the author has given the idea to develop any weak points and errants which have been coursed by persons such as : supervisors; procurement officer; subordinated; merchants and other officials. By examining the events of protection of dishonesty; personal management, state of superior; procurement; training course; etc.

And the problems form environments such as; state of marketing and other persons with no intefere of this procurement are the parts of government officials to protect from corruption and the standard of product value.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ก่อเกิดมาจาก คำแนะนำ ข้อคิดเห็นและการสนับสนุนของ พันเอก ชัยยา ลีมอ้ม บิดาบังเกิดเกล้าของผู้วิจัย ท่านจึงเป็นเสมือนผู้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ในแนวทางการบริหารงานพัสดุ โดยเฉพาะด้านการจัดหาเป็นคนแรกในชีวิตของผู้วิจัย วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี เพราะความรัก ความเมตตา การส่งเสริมสนับสนุนเพื่อต้องการเห็นความก้าวหน้าในชีวิตของพันเอก ชัยยา ลีมอ้ม ที่มีต่อผู้วิจัย ในฐานะบิดาบังเกิดเกล้าที่ให้แก่บุตร และในฐานะผู้ทรงความรู้ในแนวทางการบริหารงานพัสดุโดยเฉพาะด้านการจัดหา พร้อมกันนี้ผู้วิจัยได้รับความอบอุ่นและกำลังใจจาก นางสมบุญ ลีมอ้ม มารดาบังเกิดเกล้าของผู้วิจัย อันทำให้ผู้วิจัยได้บรรลุผลสำเร็จในการศึกษาเป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอกราบเท้าชองบิดามารดาบังเกิดเกล้า และขอจดจำพระคุณของท่านทั้งสองไว้จนตลอดชีวิต

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ พันเอก (พิเศษ) ม.ร.ว.จุมพล ชยวงกูร และรองศาสตราจารย์ รุ่งฤดี ศยามานนท์ เป็นอย่างสูงที่ช่วยแนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องและให้ความรู้เพิ่มเติมทางวิชาการ ตั้งแต่เริ่มต้นจนจบการวิจัยจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์เป็นอย่างมาก ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาและไต่กรูมารับเป็นกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ บุคคลอีกท่านหนึ่งที่ผู้วิจัยจะลืมไม่ได้คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำทางวิชาการความรู้ด้านต่าง ๆ และกรุณาเป็นประธานคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ร้อยโท สนั่น อ่อนทรัพย์ ลีบเอก มนัส พูนทองดีวัฒนา และนายมนตรี ลีมอ้ม ที่ช่วยพิมพ์, โรเนียว, ตรวจสอบแก้ไข และช่วยเป็นธุระให้ความสะดวกต่าง ๆ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณ พี่ ๆ ทุกคนได้แก่ คุณธีรวัฒน์ เขยจรรยา คุณดาวร พรหมมีชัย คุณไมตรี วิริยะ คุณพงษ์อินทรา ดันดีวัฒนา เพื่อนที่รักยิ่งของผู้วิจัย คุณมานิตย์ เจริญมพรพาณิชย์ คุณวรภาส รุจิโรจน์ คุณวีรวัฒน์ เปรมประภา คุณทัตตาว วิฑูรากร คุณจิราภรณ์ ดันดีวงศ์ เพื่อนรักที่ผู้วิจัยจะลืมไม่ได้ ซึ่งคอยให้กำลังใจและความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยตลอดมา

สำหรับส่วนตัวของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบให้กับบิดามารดาบังเกิดเกล้าของผู้วิจัย ส่วน
ข้อบกพร่องทั้งหมดผู้วิจัยขอรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

นางสาว จุฑาทิพย์ ลีมีรัมย์

๒๑ มีนาคม ๒๕๖๓

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
รายการรูปประกอบ	ค
บทที่ ๑ บทนำ	ง
ความสำคัญของเรื่อง	๑
ความมุ่งหมายในการศึกษา	๔
ขอบเขตของการศึกษา	๖
ประโยชน์ของการศึกษา	๗
ความหมายและคำจำกัดความที่ใช้	๗
๑. พิสด	๗
๒. การพิสด	๑๐
๓. ส่วนราชการ	๑๐
๔. การซื้อ	๑๐
๕. การจ้าง	๑๐
๖. ผู้สั่งซื้อ	๑๐
๗. ผู้ส่งจ้าง	๑๐
๘. ผู้ซื้อ	๑๐
๙. ผู้ว่าจ้าง	๑๐
๑๐. เจ้าหน้าที่จัดซื้อและจ้าง	๑๐
๑๑. สิ่งอุปกรณ์	๑๑
๑๒. ยุทธภัณฑ์	๑๒
๑๓. ยุทโธปกรณ์	๑๒

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑๔. ครุภัณฑ์	๑๓
๑๕. วัสดุ	๑๓
๑๖. การซื้อและการจ้างโดยวิธีการประกวดราคา	๑๓

บทที่ ๒ ลักษณะทั่วไปของการบริหารงานพัสดุของกองทัพบก (เน้นเฉพาะการจัดหา)

๑. ความหมายของการบริหารงานพัสดุ	๑๔
๑.๑ วงจรของการบริหารงานพัสดุ	๑๖
๑.๒ การส่งกำลังบำรุงกับการบริหารงานพัสดุ	๑๙
๒. ความหมายและวิธีการจัดหา	๒๑
๒.๑ ขอบเขตของวิธีการจัดหา	๒๔
๒.๒ ความเกี่ยวข้องของวิธีการจัดหากับภารกิจในส่วนอื่น ๆ	๒๕
๓. ความสำคัญของการจัดหาต่อการส่งกำลังบำรุง	๒๕
๓.๑ หน้าที่และภารกิจอันสำคัญของกองทัพบก	๒๕
๓.๒ ระดับของการส่งกำลังบำรุงของกองทัพบก	๓๖
๓.๓ วัตถุประสงค์ของการส่งกำลังบำรุง	๓๕
๔. ความเป็นมาของการบริหารงานพัสดุของกองทัพบกโดยย่อ (เน้นเฉพาะ การจัดหา)	๓๔
๔.๑ สมัยก่อนเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕	๓๖
๔.๒ สมัยหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕	๓๗
๔.๓ สมัยปัจจุบัน	๔๖

บทที่ ๓ กรรมวิธีการดำเนินการซื้อและจ้างด้วยวิธีประกวดราคาของกองทัพบก

๑. การซื้อและจ้างด้วยวิธีการประกวดราคา	๔๖
๑.๑ นโยบายในการซื้อและจ้างด้วยวิธีการประกวดราคาของกองทัพบก	๔๖
๑.๒ ความสำคัญของการซื้อและจ้างด้วยวิธีการประกวดราคา	๖๐
๑.๓ องค์ประกอบสำคัญของการซื้อและจ้างด้วยวิธีการประกวดราคา	๖๒

๑.๓.๑	ข้อกำหนดคุณลักษณะ เฉพาะสิ่งอุปกรณ์	๖๖
๑.๓.๒	ข้อกำหนดมาตรฐานสิ่งอุปกรณ์	๗๑
๑.๓.๓	ข้อกำหนดการกำหนดวงเงิน	๗๖
๒.	วิธีดำเนินงานซื้อและจ้างด้วยวิธีการประกวดราคา	๗๘
๒.๑	วิธีดำเนินงานของเจ้าหน้าที่	๗๘
๒.๑.๑	หน้าที่ของเจ้าหน้าที่จัดซื้อและจ้าง (เจ้าหน้าที่พัสดุ).....	๗๘
๒.๑.๒	หลักเกณฑ์การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่จัดซื้อและจ้าง	๘๐
๒.๑.๓	การรายงานขออนุมัติดำเนินการซื้อและจ้างด้วยวิธีการ ประกวดราคา	๘๒
๒.๑.๓.๑	การกำหนดความต้องการ	๘๖
๒.๑.๓.๒	หลักเกณฑ์การพิจารณาความต้องการตามแผน จัดหา	๘๖
๒.๑.๓.๓	ขั้นตอนการตรวจสอบและอนุมัติแผนจัดหา	๑๐๐
๒.๑.๓.๔	รายละเอียดที่ต้องกำหนดในรายงานขออนุมัติ ดำเนินการจัดซื้อและจ้างด้วยวิธีการประกวด ราคา	๑๐๖
๒.๑.๔	ข้อจำกัดในการเสนอรายงานขออนุมัติดำเนินการจัดซื้อ และจ้างด้วยวิธีการประกวดราคา	๑๑๐
๒.๒	ผู้มีอำนาจสั่งซื้อและจ้างด้วยวิธีการประกวดราคา	๑๑๔
๒.๓	คณะกรรมการดำเนินการจัดซื้อหรือจ้างด้วยวิธีการประกวดราคา	๑๑๖
๒.๓.๑	ประเภทของคณะกรรมการผู้เกี่ยวข้องในการซื้อหรือจ้าง ด้วยวิธีการประกวดราคา	๑๑๖
๒.๓.๒	หลักเกณฑ์การแต่งตั้งคณะกรรมการประเภทต่าง ๆ	๑๑๗
๒.๓.๓	ข้อจำกัดในการแต่งตั้งคณะกรรมการประเภทต่าง ๆ ...	๑๒๐

๓.	ใบแจ้งความประกวดราคาซื้อและจ้าง	๑๖๓
๓.๑	รายละเอียดและเงื่อนไขสำคัญที่ต้องกำหนดในใบแจ้งความประกวด ราคา	๑๖๓
๓.๒	รายละเอียดที่หน่วยจัดหาของกองทัพบกต้องกำหนดเพิ่มเติมในใบแจ้ง ความประกวดราคาซื้อ	๑๖๔
๓.๓	รายละเอียดที่หน่วยจัดหาของกองทัพบกต้องกำหนดเพิ่มเติมในใบแจ้ง ความประกวดราคาจ้าง	๑๖๕
๓.๔	ข้อกำหนดเกี่ยวกับเงินประจำของประกวดราคา	๑๓๓
๓.๕	ข้อกำหนดเกี่ยวกับเงินประกันสัญญา	๑๓๕
๓.๖	ข้อกำหนดการแสดงผลฐานความสามารถและเกียรติคุณชื่อเสียงของ ผู้เข้าประกวดราคา	๑๔๕
๓.๗	ข้อกำหนดของคุณลักษณะเฉพาะสิ่งอุปกรณ์ แบบรูปรายการ ในใบแจ้ง ความประกวดราคาซื้อและจ้าง	๑๔๗
๓.๘	ข้อกำหนดเกี่ยวกับอัตราการจ่ายเงินล่วงหน้า	๑๕๓
๓.๙	ข้อกำหนดการขายแบบรูปและรายการในการประกวดราคาจ้างเหมา ก่อสร้าง	๑๕๔
๓.๑๐	ข้อกำหนดการนำวัสดุสถานที่ทำการก่อสร้าง	๑๕๗
๔.	การส่งใบแจ้งความประกวดราคาซื้อและจ้าง	๑๕๗
๔.๑	ข้อกำหนดในการส่งใบแจ้งความประกวดราคาซื้อและจ้าง	๑๕๘
๕.	หน้าที่และความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่และคณะกรรมการประเภทต่าง ๆ	๑๖๔
๕.๑	หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการรับของประกวดราคา ฯ	๑๖๕
๕.๒	หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการเปิดซองประกวดราคา ฯ	๑๗๐
๕.๓	หน้าที่และความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่จัดซื้อและจ้างหลังเปิดซอง ประกวดราคาฯ.....	๑๘๖

	หน้า
๕.๔	หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจรับสิ่งอุปกรณ์ ... ๑๘๓
๕.๕	หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจงานจ้าง และ นายตรวจงาน ๑๘๗
๖.	การทำสัญญาซื้อขายหรือจ้าง เหมาระหว่างกองทัพบกและผู้ประกวดราคาฯ ได้ ๑๘๓
๖.๑	ข้อกำหนดต่าง ๆ ในการทำสัญญา ๑๘๘
๖.๒	ประเภทของสัญญาในการซื้อหรือจ้างด้วยวิธีการประกวดราคา ... ๒๐๑
๖.๒.๑	การประกวดราคาซื้อ ๒๐๑
๖.๒.๑.๑	ลักษณะสัญญาซื้อขาย ๒๐๑
๖.๒.๑.๒	ลักษณะสัญญาจะซื้อจะขายแบบราคาคงที่ ไม่จำกัดปริมาณ ๒๐๔
๖.๒.๒	การประกวดราคาจ้าง เหมา ๒๐๕
๖.๒.๒.๑	ลักษณะสัญญาจ้าง ๒๐๕
๖.๒.๒.๒	ลักษณะสัญญาจ้าง เหมาแบบปรับราคาได้ ... ๒๐๘
๖.๓	ผู้มีอำนาจลงนามในสัญญาซื้อขายและจ้าง เหมาของกองทัพบก ๒๑๕
๗.	การแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญาซื้อขายหรือสัญญาจ้าง เหมา ๒๑๘
๘.	การต่ออายุสัญญาซื้อขายหรือสัญญาจ้าง เหมา ๒๑๘
๘.๑	ข้อกำหนดในการต่ออายุสัญญาซื้อขายหรือสัญญาจ้าง เหมา ๒๒๐
๘.๒	ข้อกำหนดในการส่งหลักฐานต่าง ๆ เพื่อขออนุมัติต่ออายุสัญญาฯ .. ๒๒๒
๙.	การปรับ ลดค่าปรับ หรืองดค่าปรับซึ่งกำหนดไว้ในสัญญาฯ ๒๒๓
๙.๑	การคิดอัตราค่าปรับของสัญญาฯ ๒๒๓
๙.๒	การนับวันปรับตามสัญญาฯ ๒๒๓
๙.๓	การงดเว้นไม่ปรับ เมื่อผิดเงื่อนไขในสัญญาฯ ๒๒๕
๙.๔	การลดค่าปรับ ๒๒๕
๑๐.	การยกเลิกสัญญาซื้อขายหรือสัญญาจ้าง เหมา ๒๒๖

๑๑.	การรายงานผลการจัดซื้อหรือจ้างด้วยวิธีประกวดราคาฯ และการขึ้นบัญชีคุม	๒๒๘
๑๑.๑	การรายงานผลการซื้อหรือจ้างด้วยวิธีการประกวดราคาตามแบบธรรมเนียมของกองทัพบก	๒๒๘
๑๑.๒	ข้อปฏิบัติการส่งเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ตามระเบียบคำสั่งของกองทัพบก	๒๓๐
๑๑.๓	การเสนอรายงานเพื่อขอแก้ไขแผนจัดหา	๒๓๖
๑๑.๔	ข้อปฏิบัติในการขึ้นบัญชีคุม	๒๓๘
๑๒.	ข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการเงินเพื่อใช้จ่ายในการจัดหาสิ่งอุปโภคของกองทัพบก	๒๔๔
๑๒.๑	ข้อปฏิบัติทางการเงินของหน่วยที่เบิกจ่ายเงินโดยตรงต่อกรมการเงินทหารบก	๒๕๐
๑๒.๒	ข้อปฏิบัติของกรมการเงินทหารบก	๒๕๕
บทที่ ๔	ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการซื้อและจ้างโดยวิธีการประกวดราคา	๒๕๘
๔.๑	ระบบการจัดหา	๒๕๐
๔.๑.๑	ระดับการจัดหา	๒๕๖
๔.๑.๒	เวลาดำเนินงานในการจัดหา	๒๕๗
๔.๑.๓	แบบธรรมเนียม ระเบียบ คำสั่ง คำชี้แจง ในการประกวดราคาซื้อหรือจ้างด้วยวิธีการประกวดราคา	๒๕๘
๔.๑.๓.๑	แบบธรรมเนียมที่ใช้เป็นหลักปฏิบัติในการจัดหาด้วยวิธีการประกวดราคามีเป็นจำนวนมาก	๒๖๐
๔.๑.๓.๒	ระบบการแจกจ่ายแบบธรรมเนียมมีความบกพร่อง	๒๖๑
๔.๑.๓.๓	แบบธรรมเนียมเก่า (ล้าสมัย)	๒๖๔
๔.๑.๓.๔	ช่องโหว่ของแบบธรรมเนียมการจัดหา	๒๖๕

หน้า

๔.๑.๔ การจัดหน่วย ๒๘๖

๔.๑.๕ คุณลักษณะเฉพาะสิ่งอุปกรณ์ ๒๘๖

๔.๑.๖ งบประมาณ ๒๘๘

๔.๒ เจ้าหน้าที่และบุคคลต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการซื้อหรือจ้างด้วยวิธีการ
ประกวดราคา ๒๘๐

๔.๒.๑ ผู้บังคับบัญชา ๒๘๘

 ๔.๒.๑.๑ การบรรจุเจ้าหน้าที่ในการจัดหา ๒๘๖

 ๔.๒.๑.๒ นโยบายของผู้บังคับบัญชา ๒๘๗

 ๔.๒.๑.๓ ตัวบุคคลที่เป็นผู้บังคับบัญชา ๒๘๘

๔.๒.๒ ผู้ใต้บังคับบัญชา ๓๐๔

๔.๒.๓ เจ้าหน้าที่จัดซื้อและจ้าง ๓๐๔

๔.๒.๔ เจ้าหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ๓๒๗

 ๔.๒.๔.๑ เจ้าหน้าที่ประเมินราคาเพื่อตั้งงบประมาณ ๓๒๘

 ๔.๒.๔.๒ นายทหารงบประมาณและเจ้าหน้าที่ทางการเงิน ๓๒๘

 ๔.๒.๔.๓ คณะกรรมการรับของประกวดราคา ๓๓๐

 ๔.๒.๔.๔ คณะกรรมการเปิดซองประกวดราคา ๓๓๒

 ๔.๒.๔.๕ คณะกรรมการตรวจรับสิ่งอุปกรณ์และคณะกรรมการ
 ตรวจงานจ้าง ๓๓๗

 ๔.๒.๔.๖ เจ้าหน้าที่คลังสิ่งอุปกรณ์ ๓๔๓

 ๔.๒.๔.๗ ผู้เสนอความต้องการ หรือผู้ใช้สิ่งอุปกรณ์ ๓๔๔

 ๔.๒.๔.๘ ผู้จัดจำหน่าย ๓๔๕

๔.๓ สิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ๓๕๑

 ๔.๓.๑ อิทธิพลของบุคคลอื่นที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดซื้อหรือจ้าง
 ด้วยวิธีการประกวดราคา ๓๕๑

 ๔.๓.๒ สภาวะตลาด ๓๕๓

บทที่ ๕	แนวความคิดในการ เสนอแนะ เพื่อปรับปรุงแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ	๒๕๗
๕.๑	จุดมุ่งหมายในการจัดหาแบบรวมการ	๓๖๕
๕.๑.๑	แนวความคิดในการจัดหน่วยจัดหาแบบรวมการ	๓๗๐
๕.๑.๒	ประโยชน์ของการจัดหาแบบรวมการ	๓๗๒
๕.๑.๓	ผลที่ได้รับจากการจัดหาแบบรวมการ	๓๗๓
๕.๑.๔	ผังการจัดหน่วยงานการจัดหา	๓๗๔
๕.๒	ระดับการจัดหา	๓๗๖
๕.๒.๑	เวลาล่วงหน้าทางธุรการในการจัดหา	๓๘๔
๕.๒.๒	แบบธรรมเนียมที่ใช้ในการจัดหาด้วยวิธีการประกวดราคา . . .	๓๙๐
๕.๒.๓	คุณลักษณะ เฉพาะสิ่งอุปกรณ์	๓๙๑
๕.๒.๔	งบประมาณ	๓๙๑
๕.๓	การแก้ปัญหาและอุปสรรคเนื่องจากตัวบุคคล	๓๙๒
๕.๓.๑	มาตรการป้องกันการทุจริต	๓๙๓
๕.๓.๒	หลักการบริหารงานบุคคล	๓๙๔
๕.๓.๓	หลักการจัดงาน	๓๙๗
๕.๓.๔	ภาวะการเป็นผู้นำ	๓๙๘
๕.๓.๕	การศึกษาอบรม	๔๐๐
๕.๓.๖	การมอบอำนาจ	๔๐๒
๕.๓.๗	ผู้จัดจำหน่ายหรือผู้รับเหมา	๔๐๒
๕.๔	ปัญหาและอุปสรรคเนื่องจากสิ่งแวดลอมอื่น ๆ	๔๐๓
๕.๔.๑	บุคคลอื่น ๆ ที่มีไ้มีส่วนเกี่ยวข้องในการประกวดราคาซื้อและจ้าง	๔๐๖
๕.๔.๒	สภาวะตลาด	๔๐๓
บทที่ ๖	สรุป	๕๐๖

บรรณานุกรม	๕๐๔
ภาคผนวก	๕๐๖
ประวัติผู้เขียน	๕๑๑

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการประกอบรูป

	หน้า
รูปที่ ๑ แสดงการแบ่งหน่วยงานทหารของทหารบก (การประกอบกำลังของกองทัพบก)	๒๙
" ๒ แสดงผังการจัดส่วนราชการในกองทัพบก	๓๖
" ๓ แสดงส่วนบังคับบัญชาภายในกองทัพบก	๔๓
" ๔ แสดงส่วนการส่งกำลังบำรุงของกองทัพบก	๔๕
" ๕ แสดงหน่วยจัดหาของกรมฝ่ายยุทธบริการและกรมฝ่ายกิจการพิเศษของ กองทัพบก	๕๖
" ๖ แสดงหน่วยจัดหาในส่วนภูมิภาคของกองทัพบก	๕๘

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย